

ဒီမိုကရေစီတရားမဝင်အပတ်တော်တဖန် (Common Core State Standards)

တၢ်သံကွၢ်လၢပုၤသံကွၢ်ညီန့ၢ်တဖၣ်

မိၢ်ပၢ်လၢနယုယီၣ်ပုၤခဲလၢၢ်အံၤဒီးသ့ၣ်ညါဘၣ်ယးဒီမိုကရေစီအပတ်တော်အံၤန့ၢ်လီၤ. တၢ်သံကွၢ်လၢပုၤသံကွၢ်ညီန့ၢ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်စံးဆၢအီၤဒ်ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤဘၣ်ယးဒီမိုကရေစီအပတ်တော်အံၤန့ၢ်လီၤ. ကဘၣ်တၢ်ဘၣ်က့ၢ်အီၤတဘျီတဘျီန့ၢ်လီၤ. ဝံသးစူၤဆဲးကျိၣ်ဘၣ်န့ၢ်သရၣ်စ့ၤကွၢ်ခိၣ်စ့ၤဒီးသးနကမၤလိအါထီၣ်ဘၣ်ယးကွၢ်တၢ်ဖၢ်တၢ်မၤယုဒီးဒီမိုကရေစီအစ့ၢ်န့ၢ်တက့ၢ်.

သံကွၢ်-ဒီမိုကရေစီတရားမဝင်အပတ်တော်အံၤမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်စံးဆၢ-ဒီမိုကရေစီအပတ်တော်အံၤန့ၢ်ဒဲးကွၢ်ဖိ ကတီၤကွၢ်တုၤ ၁၂ တီၤ တၢ်လၢအဲၣ်သ့ၣ်ကဘၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ယးလံာ်ကီၤလီၤဝါဒီးလံာ်တၢ်ဒူးန့ၢ်လီၤ. တၢ်အပတ်တော်အံၤကမၤစၢၤကွၢ်ဖိခဲလၢၢ်လၢအိၣ်လၢကီၢ်စဲးပုၤအံၤတဖၣ်ဒ်သိးကမၤလိဘၣ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်တခါယီၤအစီၢ်န့ၢ်လီၤ. ကမၤလိတၢ်ဝဲလၢအဲၣ်သ့ၣ်ကကတီၤသးလၢခိၣ်လုၢ်အစီၢ်ဒီးလၢတၢ်ယုထၢသးသမူတၢ်ဖၢ်တၢ်မၤအစီၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်အပတ်တော်အံၤပုၤယုတၢ်ဆိတလဲတဖၣ်ကိးဝဲလၢ "တၢ်လဲလိာ်သး" ဒီးကမၤစၢၤစ့ၢ်ကိးဝဲသရၣ်တဖၣ်ကဘၣ်သိၣ်လိတၢ်မနုၤတဖၣ်လၢကမၤစၢၤကွၢ်ဖိလၢကဖျိၣ်စိအစီၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်အပတ်တော်အံၤဘၣ်တၢ်ဟံၣ်လီၤအီၤလၢသ့ၣ်ဘၣ်သးစၢ်ခဲလၢၢ်အစီၢ်ဒ်သိးအဲၣ်သ့ၣ်ကကတီၤသးလၢခိၣ်လုၢ်စ့ၤလၢတၢ်ယုထၢသးသမူတၢ်ဖၢ်တၢ်မၤအစီၢ်မ့ၢ်စ့ၤန့ၢ်လီၤ.

သံကွၢ်-တၢ်အိၣ်ဒီးဒီမိုကရေစီအပတ်တော်အံၤမ့ၢ်ပုၤကိၢ်စဲးကမၤလိဘၣ်တၢ်ဆံးလီၤစ့ၤလီၤန့ၢ်ခါ.

စံးဆၢ-တမ့ၢ်ဘၣ်. ဒီမိုကရေစီအပတ်တော်အံၤဘၣ်တၢ်မၤဟံၣ်လၢတၢ်အပတ်တော်လၢဘၣ်တၢ်ယုထၢဖျိၣ်ပၢ်လၢကီၢ်စဲးခဲလၢၢ်လၢကီၢ်ပုၤတကးဘၣ်လၢကီၢ်ချၢတဖၣ်စ့ၢ်ကိးဒ်သိးကွၢ်ဖိကဖျိၣ်စိလၢတၢ်မၤလိပုၤမ့ၢ်စ့ၤလၢကယုအါထီၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်အစီၢ်မ့ၢ်စ့ၤန့ၢ်လီၤ. ဒီမိုကရေစီအပတ်တော်အံၤအံၤဒဲးသရၣ်ဒီးကွၢ်ဖိတဖၣ်ကမၤလိတၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢတၢ်သ့ၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်အစီၢ်လၢအကစၢ်အတီၤဒဲးစ့ၢ်စ့ၢ်န့ၢ်လီၤ. အခိၣ်ညါမ့ၢ်စ့ၢ် ကွၢ်ဖိကမၤလိဘၣ်တၢ်အါအါလၢလံာ်ခိၣ်တီၣ်စ့ၤစ့ၤအပူၤန့ၢ်လီၤ. ကစ့ၢ်စ့ၢ်ကိးလၢသရၣ်တဖၣ်ကသိၣ်လိလဲလိာ်တဖၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်အံၤအပူၤ ကွၢ်ဖိတဖၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကနီၤပၢ်ဝဲတၢ်လၢသရၣ်သိၣ်လိအီၤတဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

သံကွၢ်-တၢ်အပတ်တော်အံၤတဲးပုၤသရၣ်လၢကဘၣ်သိၣ်လိတၢ်ဒ်လဲၣ်န့ၢ်ခါ.

စံးဆၢ-တမ့ၢ်ဘၣ်. တၢ်ပတ်တော်အံၤမ့ၢ်စ့ၢ်စ့ၢ်ပိးလိတခါလၢကမၤစၢၤဝဲသရၣ်တဖၣ်ဒ်သိးကကတီၤဝဲတၢ်သိၣ်လိဒီးကွၢ်တၢ်မၤတဖၣ်အစီၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ပတ်တော်အံၤမၤစၢၤစ့ၢ်ကိးကွၢ်ဖိဒီးမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ဒ်ကွၢ်ဖိတကမၤဖျိၣ်စိအစီၢ်တၢ်လၢအလိၣ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၢ်စ့ၢ်ကိးလီၤ. တၢ်ပတ်တော်အံၤမ့ၢ်စ့ၢ်စ့ၢ်ကျဲၣ်လၢအရၣ်ဒိၣ်တခါလၢသရၣ်စီၢ်မ့ၢ်စ့ၤ, ကွၢ်ဖိစီၢ်မ့ၢ်စ့ၤဒီးလၢမိၢ်ပၢ်စီၢ်မ့ၢ်စ့ၤန့ၢ်လီၤ.

သံကွၢ်-တၢ်ပတ်တော်အံၤဘၣ်တၢ်မၤစ့ၤထီၣ်အီၤန့ၢ်လဲၣ်.

စံးဆၢ-ကီၢ်စဲးလံာ်ဆဲးယုဘၣ်ကိၢ်စဲးပုၤသ့ၣ်ပုၤဘၣ်. သရၣ်သမါတဖၣ်ဒီးပုၤယုသ့ၣ်ညါမၤလိတၢ်တဖၣ်ယုဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖၢ်အခါ ၁၀,၀၀၀ ဒီးသရၣ်သမါဒီးမိၢ်ပၢ်လၢနယုကီၢ်စဲးပုၤ လၢကကွဲးဝဲဒီမိုကရေစီအပတ်တော်အံၤန့ၢ်လီၤ. နယုယီၣ်ဟံၣ်န့ၢ်ဝဲဒဲး ၂၀၁၀န့ၢ်လီၤ. တၢ်ပတ်တော်အံၤဘၣ်ဘျီဘျီဒါဒီးပတ်တော်အံၤတကးဘၣ်ကမၤစၢၤဝဲပကွၢ်ဖိတဖၣ်လၢကမၤလိဘၣ်တၢ်အါအါအစီၢ်န့ၢ်လီၤ. ဝံသးစူၤအိၣ်သကိးဘၣ်ပုၤယုသနုလၢနကဖးတၢ်ပတ်တော်အံၤဖဲ <http://corestandards.org/the-standards> တက့ၢ်.

သံကွၢ်-တၢ်ဝဲအံၤအခိၣ်ညါန့ၢ် တၢ်ဒီးစဲးကအိၣ်အါထီၣ်ခါ.

စံးဆၢ-တမ့ၢ်ဘၣ်. ဒီမိုကရေစီအပတ်တော်အံၤတမ့ၢ်စ့ၢ်စ့ၢ်တၢ်ဒီးစဲးကအိၣ်အါထီၣ်န့ၢ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဒီးစဲးတဖၣ်ကလီၤဆိဒီးကစ့ၢ်ထီၣ်န့ၢ်လီၤ. စးထီၣ်ဖဲလၢအုၣ်ဖျၢၣ် ၂၀၁၃ နယုယီၣ်ကီၢ်စဲးတၢ်ဒီးစဲးဝဲလီၤ ကမၤကွၢ်ဝဲကွၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်ယးဒီမိုကရေစီအပတ်တော်အံၤန့ၢ်လီၤ. စးထီၣ်လၢ ၃ တီၤတုၤ ၈ တီၤ လၢလံာ်ကီၤလီၤဝါဒီးလံာ်တၢ်ဒူးန့ၢ်လီၤ. တၢ်ဒီးစဲးအသိတဖၣ်အံၤကဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ဆိတလဲ, မ့ၢ်တမ့ၢ် "တၢ်လဲလိာ်" လၢတၢ်အပတ်တော်အံၤန့ၢ်လီၤ. တၢ်ဒီးစဲးအံၤကမၤလိတၢ်ဝဲကွၢ်ဖိအတၢ်သ့ၣ်ဘၣ်ဒ်သိးကဘၣ်လိာ်သးဒီးအကစၢ်အတီၤအတၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်စီၢ်န့ၢ်လီၤ.

သံကွၢ်-တၢ်ဒီးစဲးအသိတဖၣ်အံၤကကီၢ်ထီၣ်ခါ.

စံးဆၢ-အခိၣ်တိၣ်ဒုတၢ်ဒီးစဲးအံၤကဖျါလၢကကီၢ်ဒိၣ်တဖၣ်ဖိလီၤ. တလိၣ်ဘၣ်. တၢ်ဒီးစဲးတဖၣ်အံၤကသန့ၤထီၣ်သးလၢတၢ်လဲလိာ်လၢတၢ်အပတ်တော်ပူၤန့ၢ်လီၤ. ကယီၤကယီၤဒီးကွၢ်ဖိဒီးသရၣ်ကမၤဘၣ်လီၤက့ၢ်အတၢ်ထံၣ်ကွၢ်ဖိတဖၣ်န့ၢ်သ့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လၢအခိၣ်တိၣ်တနံၣ်ခံနံၣ်န့ၢ် ကွၢ်ဖိအမးကလီၤဝဲမ့ၢ်လၢတၢ်ဒီးစဲးအသိအံၤအယီၤန့ၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဒီးစဲးတဖၣ်အံၤမ့ၢ်စ့ၢ်စ့ၢ်ပိးလိတခါလၢကဒုးမၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ကွၢ်ဖိအတၢ်မၤလိန့ၢ်လီၤ. တၢ်အပတ်တော်အံၤကမၤစၢၤဝဲကွၢ်ခိၣ်ဒီးသရၣ်သမါတဖၣ်ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါဘၣ်ကွၢ်ဖိလၢလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်ဒ်သိးအဲၣ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကိးကဖျိၣ်စိဒီးကထီၣ်ဘၣ်တီၤအသိတပတ်တော်အစီၢ်န့ၢ်လီၤ.

သံကွဲ-လက်ဖက်သောက်စားစရာတရားထုတ်ချ်တဖွဲ့အစီအစဉ်အဖွဲ့ကွဲလက်ဖက်သောက်စားစရာအဖွဲ့ အစီအစဉ်မနှုမနှုမလည်။

စံးဆာ-တၢ်အပတီၢ်အံၤကမၤစၢၤဝဲသရၣ်တဖၣ်လၢကသိၣ်လိာ်တၢ်မိၣ်တဖၣ်အဖွဲ့အကွဲလီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အံၤအယိၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်
ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကနီၣ်ပာ်ဝဲတၢ်မၤလိာ်န့ၣ်လီၤ. လၢကွဲးဖိလၢကွဲးစၢၤတဘျီတဘျီအစီအစဉ်အဖွဲ့အကွဲလီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ. တကးဘၣ်ကီၢ်စဲးခဲလၢကမၤသကိးတၢ်တပူၤယိၣ်လၢကမၤစၢၤဝဲဘၣ်သးတၢ်စ့ၢ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အံၤထီၣ်
န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိၣ်တၢ်တၢ်စၢၤမၤစၢၤလၢကွဲးဖိအစီအစဉ်အဖွဲ့အကွဲလီၤ.

သံကွဲ-ကွဲးဖိလၢကွဲးစၢၤတဘျီအစီအစဉ်အဖွဲ့အကွဲလီၤအစီအစဉ်မနှုမနှုမလည်။

စံးဆာ-တၢ်အပတီၢ်အံၤဘၣ်တၢ်ပၤလီၤအိၣ်လၢကမၤဒုးန့ၣ်ပျဲထီၣ်ဝဲတၢ်မုၢ်လၢကွဲးဖိကိးစၢၤဒီးလၢအိၣ်လၢကီၢ်ပူၤအံၤအစီအစဉ်န့ၣ်လီၤ. လၢအပူၤကွဲး ကိးစၢၤ
ဖၣ်အိၣ်ဒီးအကစၢၤခဲအပတီၢ်န့ၣ်လီၤ. အစီအစဉ်မုၢ်ဝဲကိးအဖဲရံၣ်ကွဲးဖိတဖၣ်မၤလိာ်တၢ်တဖၣ်သီးလိာ်သးဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ခိမိခိအပတီၢ်အံၤတခါကဟ့ၣ်ဝဲ
န့ၣ်ယုၤယိၣ်ကွဲးဖိတဖၣ် တၢ်အခွဲးအယၢ်လၢကမၤလိာ်တၢ်တခါအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အယိၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အိၣ်ဝဲလၢပူၤကီၢ်စၢၤဒီးအစီအစဉ်လၢကဖျိစိလၢခိလ့ၣ်ကွဲးလၢ
တၢ်ဖဲၣ်တၢ်မၤလၢလုၤအိၣ်သးသမူသ့အစီအစဉ်န့ၣ်လီၤ.

သံကွဲ-တၢ်အပတီၢ်တဖၣ်အံၤမုၢ်ဘၣ်တၢ်ပၤထီၣ်ထီၣ်အီၤအီၤ ကွဲးဖိတဖၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကဟးထီၣ်က့ၤက့ၤန့ၣ်ခါ.

စံးဆာ-အါတက့ၢ်ကွဲးဖိတဖၣ်တဖၣ်လၢကဟးထီၣ်က့ၤန့ၣ်ဘၣ်. ပူၤယုၤသ့ၣ်ညါတၢ်ဖိတဖၣ်ပၤပျဲထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်ပၤထီၣ်က့ၤန့ၣ်တၢ်ပျဲထီၣ်အိၣ်ဝဲ
အဖျိန့ၣ်လီၤ. ပူၤယုၤသ့ၣ်ညါတၢ်ဖိတဖၣ်ပၤပျဲထီၣ်ဝဲစၢၤကိးလၢ ကွဲးဖိတဖၣ်န့ၣ်မုၢ်လၢတၢ်မၤလိာ်တဖၣ်အံၤညိတလၢလၢအဝဲသ့ၣ်အစီအစဉ်န့ၣ်လီၤ. အ ဒီး
သးစၢၤအဂၢၤ ၁၀ အကျါ ၇ ရှၢန့ၣ်ဝဲလၢတၢ်ထီၣ်ကွဲးဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ထီၣ်ပူၤထီၣ်ခါသးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ခံၣ်ဟ့ၣ်ဘၣ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ. အယိၣ်
အါတက့ၢ်ကွဲးဖိတဖၣ်ကဟးထီၣ်က့ၤန့ၣ်လီၤ. ကွဲးဖိ ခံပူၤပူၤလၢဟးထီၣ်ကွဲးဖိတဖၣ်ဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ်တၢ်စ့ၢ်ကျဲၤကျဲၤကအါထီၣ်ဝဲ အဝဲသ့ၣ်မုၢ်ဘၣ်မၤအါ
ထီၣ်ကွဲးဖိတဖၣ် နဲအမုၢ်ဝဲ(တၢ်မုၢ်ကွဲးဖိလၢအပတီၢ်ထီၣ်, တၢ်မၤလိာ်မုၢ်အါထီၣ် ဒီးလံာ်တၢ်ဖဲၣ်တၢ်မၤလၢဘၣ်မၤလၢဟံၣ်မုၢ်အိၣ်အါဝဲန့ၣ်လီၤ.)^၁

**သံကွဲ- တၢ်ပၤစံးနီၣ်ခိမိခိအပတီၢ်လၢလံာ်လီၤလီၤဝါဒီးလံာ်တၢ်ဒွးန့ၣ် တၢ်မၤလိာ်အဂၢၤဒီးသီးဒွးလၢကူၣ်သ့မ့တဖၣ် စဲးဖီကဟၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်
ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အစီအစဉ်တဖၣ်ကလီၤစ့ၤကွဲးခါ.**

စံးဆာ-တမ့ၢ်ဘၣ်. န့ၣ်ယုၤယိၣ်နီၣ်ပာ်ဝဲလၢ လံာ်ခဲလၢကန့ၣ်အရၢဒိၣ်ဝဲလၢကွဲးဖိကဖျိစိလၢစံးလီၤတၢ်ထီၣ်ဝဲအလီၤခဲန့ၣ်လီၤ. ကွဲးဖိလၢစံးလီၤကွဲးလၢအိၣ်
ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢလံာ်ခဲလၢကတဖၣ်အရၢဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢကီၢ်စဲးခဲအညါအစီအစဉ်န့ၣ်လီၤ. ခိမိခိအပတီၢ်တဖၣ်အံၤကမၤစၢၤဝဲကွဲးသရၣ်တဖၣ်လၢကဘၣ်မၤလုၤလံာ်
အဂၢၤတဖၣ်ဒိလဲၣ်ဒိလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. အစီအစဉ်အံၤမုၢ်ဝဲ တၢ်မၤလိာ်လၢကွဲးဖိကိးစၢၤဒီးကဘၣ်မၤလိာ်တဖၣ် ကပၣ်ယုၤလံာ်တၢ်ဒွး, စဲးအုၣ်, စဲးစ့ၤတၢ်မၤလိာ်, လံာ်ကီၢ်
လီၤဝါဒီးလံာ်အဂၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

**သံကွဲ- ခိမိခိကီၢ်စဲးအပတီၢ်အံၤမုၢ်မၤဘၣ်ဒိဝဲကွဲးဖိလၢထီၣ်ကွဲးဖိလၢအပတီၢ်တအိၣ်ဘၣ်တဖၣ်ခိဖျိတၢ်ပၤလီၤတၢ်မုၢ်လၢကွဲးဖိလၢလုၤတ
န့ၣ်ဘၣ်သ့စ့ၤကိးခါ.**

စံးဆာ- တသ့ဘၣ်. အါစုအါဘျီ ကွဲးဖိလၢထီၣ်ကွဲးဖိလၢအပတီၢ်ဖျိတဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်လၢကွဲးဖိလၢအဖျိန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်န့ၣ်ယုၤပံာ်နီၣ်ဝဲခိ
မိခိကီၢ်စဲးအပတီၢ်အံၤဒီးကွဲးဖိကိးစၢၤဒီးကနီၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢအရၢကတၢၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဂိၢ်ထွဲ-

- တၢ်လဲၣ် (Shift) - တၢ်ဆိတလဲလၢသရၣ်ကဘၣ်သိၣ်လိာ်တၢ်လဲၣ်ဒီးကွဲးဖိကဘၣ်မၤလိာ်တၢ်လဲၣ်
- လံာ်ကွဲး (Text) - လံာ်လၢဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤတဖၣ်
- လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်နီၣ် (Non-fiction) - တၢ်ကွဲးလၢကဲထီၣ်သးလၢသးသမူပူၤနီၣ်နီၣ်တဖၣ်, တၢ်အမုၢ်အတီၢ်
- တၢ်အုၣ်သး (Evidence) - တၢ်စ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအုၣ်သးလၢအံၤလၢဘး လၢလံာ်ကွဲးပူၤ
- တၢ်စ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ် (Arguments) - ကွဲးဖိထုၣ်န့ၣ်ပူၤအဂၢၤတဂၢၤအသးလၢတၢ်တမံၤမံၤအစီ
- တၢ်စံးညီၣ်ထဲၣ် (Judgment) - ကွဲးဖိအတၢ်နီၣ်ပာ်လၢခံကတၢၢ် ဝဲအဖးဝဲလံာ်ဝဲအလီၤခဲ
- ပညိၣ် (Focus) - လၢတၢ်စ့ၢ်မိၣ်ပူၤအခိၣ်တီၢ်စ့ၤစ့ၤပူၤ မၤလိာ်ဘၣ်တၢ်အါ
- တၢ်မၤတၢ်ချုၤဒီးလီၤတၢ်လီၤဆဲး (Speed and Accuracy) - ကွဲးဖိမၤတၢ်ဒွးတၢ်သံကွဲးတဖၣ်ဘၣ်ဘၣ်ဒိလဲၣ်ဒိလဲၣ်

ယုထံၣ်န့ၣ်အလီၤတဖၣ်

- ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်ခိမိခိကီၢ်စဲးအပတီၢ် (Common Core State Standards Initiative): <http://www.corestandards.org/>
- ဝုၢ်ဒိၣ်ကွဲးဖိအကရၢ: <http://www.cgcs.org>
- EngageNY: www.engageny.org
- မိၢ်ပၤသရၣ်ကရၢ (National PTA): <http://pta.org>

¹ Civic Enterprises. *The Silent Epidemic: Perspectives Of High School Dropouts*. March 2006.
<http://www.saansys.org/uploads/content/TheSilentEpidemic-ExecSum.pdf>